

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.180/2015/4.

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a dr. Galiger Lajos ügyvéd által képviselt felperesnek az I. r. és dr. Acsádi Zoltán ügyvéd által képviselt II. r. alperesek ellen ingó kiadása iránt a Szekszárdi Járásbíróságon 5.G.40.031/2012. számon indult, a Szekszárdi Törvényszék 13.Gf.40.030/2014/11. számú ítéletével befejezett perben a jogerős ítélet ellen a II. r. alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a II. r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 31.750 (harmincegyezer-hétszázötven) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

2008. május 19-én a felperes mint lízingbe adó és a perben nem álló N.J. egyéni vállalkozó mint lízingbe vevő opciós pénzügyi lízingszerződést kötött. A lízingtárgy a szerződésben beazonosítható módon megjelölt tehergépkocsi volt. A felek 2010. szeptember 10-én a közöttük létrejött szerződést megszüntették. Elszámolásuk szerint a lízingbevevőnek 1.146.714 Ft tőke- és kamattartozása maradt fenn a lízingbeadó felperessel szemben.

A fenti napon az I. r. alperes e tartozást átvállalta, illetve a felperessel az érintett gépjárműre szintén kötött egy opciós pénzügyi lízingszerződést. Ebben a lízingtárgy értékét 2.485.815 Ft-ban határozták meg. A felperes 1.989.452 Ft hitel biztosítása mellett, 19 hónapos futamidővel adta lízingbe a teherautót az I. r. alperesnek. A II. r. alperes, valamint a perben nem álló N.J. és N.J.-né készfizető kezességet vállaltak mind az I. r. alperesi tartozásátvállalásból, mind az I. r. alperes által kötött opciós pénzügyi lízingszerződésből eredő fizetési kötelezettségek teljesítésére.

Az I. r. alperes nem tett eleget a lízingdíj fizetési kötelezettségének, ezért a felperes 2010. december

21. napjával felmondta a lízingszerződést és felszólította a perbeli gépjármű átadására.

Az I. r. alperes e felszólítást követően elzárkózott a gépjármű kiadásától. Az I. r. alperes a másodfokú eljárás alatt, kényszer-végelszámolást követő felszámolási eljárás eredményeként 2014. július 31-i hatállyal a cégjegyzékből törlésre került.

A felperes által is ma már értéktelennek tartott, forgalomból kivont teherautó jelenleg az I. r. alperes egykori ügyvezetőjének, a II. r. alperesnek a birtokában van.

A felperes módosított keresetében az I. r. és a II. r. alpereseknek a lízingtárgy kiadására kötelezését kérte. A II. r. alperessel szemben a tulajdonjogára, illetve annak jogalap nélküli birtoklására hivatkozott.

Az I. és a II. r. alperes a kereset elutasítását kérte.

A II. r. alperes viszontkeresetet terjesztett elő, amelyben a lízingtárgy törzskönyvének kiadására, illetve tulajdonjogának javára történő átruházására kérte kötelezni a felperest. Arra hivatkozott, hogy az I. r. alperes tartozása miatt, az I. r. alperessel és a kezesekkel szemben kibocsátott, jogerőre emelkedett fizetési meghagyás alapján elrendelt végrehajtási eljárás során a felperes tulajdonátruházásra tett nyilatkozatára tekintettel 4.037.344 Ft-ot megfizetett.

Az elsőfokú bíróság megismételt eljárás során hozott, kijavított ítéletével kötelezte az I. és a II. r. alperest a perbeli gépjármű 15 nap alatt történő kiadására. Megállapította egyúttal, hogy az I. r. alperest a felperessel szemben 2011. szeptember 30. napján 2.203.488 Ft megfizetése terhelte.

Ezt meghaladóan a viszontkeresetet elutasította.

Kötelezte az alpereseket egyetemlegesen a felperest pernyertessége arányában megillető perköltség megfizetésére.

A II. r. alperes fellebbezése folytán indult másodfokú eljárás során, az I. r. alperes jogutód nélküli megszűnésére tekintettel, a másodfokú bíróság az I. alperessel szemben a pert megszüntette, és az elsőfokú bíróság ítéletének az I. r. alperest a perbeli gépjármű kiadására, valamint a felperes javára egyetemlegesen perköltség megfizetésére kötelező rendelkezéseit hatályon kívül helyezte.

Ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét azzal „a szövegezésbeli pontosítással” hagyta helyben, hogy mellőzte az I. r. alperes 2011. szeptember 30. napjával felperes felé fennálló tartozására vonatkozó ítéleti megállapítást, illetve a viszontkeresetet teljes egészében elutasítottnak tekintette.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészítette a felperes és az I. r. alperes jogviszonyára irányadó lízingszerződésnek a lízingtárgy lízingbe vevő általi birtoklására, használatára, vételi jogára, ez utóbbi gyakorlásának feltételeire vonatkozó, a lízingdíj fizetési kötelezettségekre irányadó, valamint a lízingbe adó tulajdonjogáról rendelkező, illetve az annak védelmét biztosító, továbbá a felek közötti jogviszonynak szerződés felmondásával kapcsolatos megszűnésére alkalmazandó kikötésekkel. Utalt arra is, a felperes és a kezesek között, az ellenük indult végrehajtási eljárás során szóbeli egyeztetések zajlottak. A felek közötti levelezésekből kitűnik, a felperes a 4.037.344 Ft megfizetését a fennálló tartozás egy részének kifizetéseként kezelte. Kölcsönösen egybehangzó ajánlatot az érintettek nem tettek. A felperes a 2011. szeptember 12-én kelt levelében ismételt felszólítottan a vele levelezésben álló N.J.-t, hogy a jogcím nélkül használt járművet adják ki. Csak ezt követően került sor a II. r. alperes által az OTP Jelzálogbank Zrt.-től szerzett kölcsönből az említett 4.037.344 Ft kifizetésére, és arra tekintettel a N.J. és felesége tulajdonában álló ingatlanra a felperes javára bejegyzett végrehajtási jog törlésének engedélyezésére.

A másodfokú bíróság a kiegészített tényállás mellett a II. r. alperes fellebbezését alaptalannak találta. Egyet értett azzal az elsőfokú bírósági megállapítással, hogy a felperes és az I. r. alperes között létrejött opciós pénzügyi lízingszerződés az I. r. alperes szerződésszegő magatartása miatt, a felperes azonnali hatályú felmondásával megszűnt 2010. december 21-én.

Rögzítette, a felperes mint lízingbe adó és a lízingtárgy törzskönyvébe bejegyzett tulajdonos a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 115. § (3) bekezdése alapján - tulajdonjogára tekintettel - jogosult volt a lízingelt gépjármű birtokba adását követelni, az I. r. alperessel szemben az opciós pénzügyi lízingszerződés alapján, az I. r. alperes birtokban tartási jogának megszűnése miatt, a II. alperessel szemben a perbeli lízingtárgy általa sem vitatott tényleges birtoklására tekintettel, a Ptk. 115. § (3) bekezdése, illetve 193. § (1) bekezdése értelmében. A másodfokú bíróság utalt arra, hogy a II. r. alperes birtoklását megerősítő jogcímet bizonyítani nem tudott. Erre sem a vele kötött kezesi szerződés, sem annak igazolása nem volt alkalmas, hogy az I. r. alperes vezető tisztségviselője volt.

A másodfokú bíróság szerint a II. r. alperes a viszontkeresetével érvényesített igényét megalapozó, a tartozás egy részének kiegyenlítése miatt a felperessel a lízingtárgy tulajdonjogának átruházására vonatkozó egyezség létrejöttét sem tudta kétséget kizáróan bizonyítani. A peres iratoknál fellelhető büntető iratokban lévő levelezések tartalma éppen azt igazolta, hogy a II. r. alperes teljesítése előtt két nappal is még a felperes a gépjármű kiadását követelte. A másodfokú bíróság szerint a II. r. alperes által hivatkozott **R.V.** tanú írásbeli nyilatkozatai is csak a felek közötti tárgyalásokra utaltak, a II. r. alperes és a felperes közötti tulajdonjog átruházás tekintetében megállapodás létrejöttét nem erősítették meg. E tanú írásbeli nyilatkozatában foglaltak miatt - az elsőfokú bírósággal egyezően - a másodfokú is szükségtelennek tartotta a tanú személyes kihallgatását. Utalt arra is, a II. r. alperes mint készfizető kezes az adós helyett történt teljesítéssel nem vált jogosulttá az I. r. alperest megillető, az opciós pénzügyi lízingszerződésben kikötött vételi jog gyakorlására, a tulajdonjog megszerzésére. A II. r. alperes elszámolási igénye - még esetleges megalapozottsága esetén sem - eredményezheti a felperes keresetigényével szemben a II. r. alperes tulajdonjoga megszerzésének megállapítását, így a viszontkereseti kérelmének helyt adást.

A másodfokú bíróság kifejtette azt is, az elsőfokú ítéletnek az I. r. alperest terhelő tartozásra vonatkozó megállapítást tartalmazó rendelkezését a Pp. 215. §-ában foglaltak szerint azért mellőzte, mert az túlterjeszkedett a viszontkereseten. A II. r. alperes marasztalást kért. Az ellenérték kifizetésére tekintettel a perbeli gépjármű tulajdonjogának megszerzését állítva, a felperes okmányok kiadására, a tulajdonjog változás bejegyzéséhez szükséges nyilatkozattételre kötelezését kérte. A másodfokú bíróság szerint a Pp. 123. §-ában írt, a megállapítás iránti viszontkereset előterjesztésének feltételei egyébként sem álltak fenn. Arra csak marasztalásra irányuló viszontkereset előterjeszthetősége hiányában és a II. r. alperes igazolt jogvédelmének szükségessége esetén kerülhetett volna sor. A többi kezes perben állása nélkül, illetve, amiatt, hogy a felperes dologi jogi keresettel élt, az eljáró bíróság a Pp. 147. § (1) bekezdése alapján sem látott jogi lehetőséget a kötelmi jellegű elszámolási igény előterjesztésére.

A II. r. alperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítéletnek a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a viszontkeresetének való helyt adást, másodlagosan a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte. Állította, hogy a támadott másodfokú határozat sérti a Pp. 123. §-ában, a 147. § (1) bekezdésében és a Pp. 206. §-ában foglaltakat.

Előadta, az eljáró bíróságok tévesen állapították meg, hogy az általa előterjesztett megállapítás iránti viszontkeresetnek nem állnak fenn a jogszabályban előírt eljárásjogi feltételei. Tévesen következtettek továbbá arra, hogy a felperes és a II. r. alperes között, a perbeli gépjármű tulajdonjogának átruházására nem jött létre megállapodás. A II. r. alperes szerint, az eljáró

bíróságoknak értékelniük kellett volna, hogy az I. r. alperes a lízingszerződés 2010. december 21-i felmondását követően többször is vissza akarta adni a felperesnek a lízingtárgyat. Azt azonban a felperes visszautasította, mert a tartozások kiegyenlítésére értéktelennek tartotta. A II. r. alperes utalt arra, e tény a büntetőeljárás során kihallgatott Ny.F., a felperes igazgatóságának elnöke is tanúvallomásában megerősítette. A II. r. alperes állította, a 4.037.344 Ft összegű tartozást azért fizette meg, mert a felperes vállalta, hogy ezt követően kiadja a lízingtárgy törzskönyvét és a tulajdonjog átruházásához szükséges nyilatkozatot. Sérelmezte, hogy az ennek bizonyítására az általa bejelentett R.V.-t tanúként az eljáró bíróságok nem hallgatták meg.

A II. r. alperes hivatkozott arra is, hogy a perbeli nyilatkozatait, írásbeli beadványát és a viszontkeresetét nem csupán mint készfizető kezes, hanem mint az I. r. alperes törvényes képviselője is előterjesztette.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában fenntartására és a II. r. alperes perköltségben való marasztalására irányult.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján. Megállapította, hogy a támadott határozat a II. r. alperes által megjelölt okok miatt az alábbiakra tekintettel nem jogszabálysértő.

A Kúria mindenképp rögzíti, az I. r. alperes jogutód nélküli megszűnésére és a per vele szembeni megszüntetésére tekintettel a jelen eljárásban kizárólag a felperesnek a II. r. alperessel szembeni ingó kiadása iránti keresete és a II. r. alperesnek a törzskönyv kiadása, valamint a perbeli gépjármű tulajdonjogának átruházása iránti viszontkeresete alapján hozott jogerős döntés volt felülbíráható.

A Kúria hangsúlyozza, a 2013. november 23-án kelt viszontkeresetet a II. r. alperes az I. r. alperes törvényes képviselőjeként már nem nyújthatta be, mert törvényes képviselői minősége 2011. december 12-én megszűnt. Így, helyesen rögzítette mindkét fokú ítélet, hogy a viszontkeresetet a II. r. alperes terjesztette elő. A fent írt időpontot követően nyilatkozatai, előadásai kizárólag a saját nevében tett nyilatkozatnak minősülhetnek. A viszontkereset - tartalma szerint, ahogy arra a II. r. alperes felülvizsgálati kérelmében is rámutatott - kizárólag marasztalásra, a fenti okirat kiadására és a lízingtárgy tulajdonba adására irányult a felperessel kötött egyezsége, illetve az érintett teherautó ellenértékének kifizetésére hivatkozással. A Kúria rámutat arra, hogy a másodfokú bíróság annak rögzítését követően, hogy a II. r. alperes megállapításra irányuló viszontkeresetet nem terjesztett elő, azt marasztalásra irányuló viszontkeresetként bírálta el, és alaptalannak találta. Így tehát, a jogerős ítélet - valójában - a II. r. alperes álláspontjával egyezően, a viszontkeresetet marasztalásra irányulónak tekintette. Ítélete nem sértette önmagában emiatt a Pp. 123. §-ában írtakat.

A Kúria maradéktalanul egyet értett a másodfokú bírósággal abban

is, hogy a jogerős ítéletben hivatkozott anyagi és eljárásjogi okokból következően a II. r. alperes kezési elszámolási igénnyel kapcsolatos kereseti kérelmet jelen eljárás keretei között nem terjeszthetett elő. Egyébként, ha a perben vizsgálható és megállapítható lett volna, hogy a II. r. alperes a kezesként fennálló kötelezettségnek maradéktalanul eleget tett, az sem tenné lehetővé a viszontkeresetében foglaltaknak megfelelő döntés meghozatalát, ahogy arra a másodfokú bíróság rámutatott, hiszen abból a gépjármű tulajdonjogának megszerzése nem következne. Ezért kellett vizsgálni, hogy más okból – például megállapodás alapján – a II. r. alperes azt megszerezte-e.

A Kúria úgy ítélte, hogy a másodfokú bíróság a peres iratok között fellelhető szerződések, az érintett felek közötti levelezések tartalmát, a polgári peres eljárás során beszerzett büntetőeljárási iratokban rögzített tanúvallomásokat okszerűen – a Pp. 206. § (1) bekezdésének szabályai szerint – mérlegelte és így, helyes tényállást megállapítva következtetett arra, hogy a II. r. alperes a perbeli gépjármű átruházására vonatkozó, akár előzetes megállapodás létrejöttét bizonyítani nem tudta. A megállapodás hiányát tanúsítja a II. r. alperesnek az I. r. alperes felszámolójához írt, 2012. június 22-én kelt levele. E ténnyel nem ellentétes a II. r. alperes által meghallgatni indítványozott **R.V.** tanú rendőrségen tett vallomása sem. Az említett tanú ugyanis a 4.037.344 Ft kifizetéséhez szükséges hitelfelvétel ügyében járt el a II. r. alperes meghatalmazása alapján. Maga állította, hogy az említett pénz kifizetése után a II. r. alperes édesanyja tájékoztatta arról, hogy a felperes igényt tart az autó visszaszolgáltatására. A tanú ezt követően, 2012. június 4-én, a **P.** Városi Ügyészséghez írt levelében nem vitásan megemlítette, hogy a felperes képviselői részéről ígéret hangzott el a 4.037.344 Ft kifizetése esetén a törzskönyv átadására vonatkozóan. E nyilatkozat sem állítja azonban a felek közötti megállapodás létrejöttének tényét. A Kúria úgy ítélte, hogy az idézett tanú meghallgatásától az eljáró bíróságok eltekinthettek. A tanú büntető eljárás során beszerzett személyes, illetve írásbeli nyilatkozata rendelkezésre állt. A Pp. 3. § (3) és (4) bekezdésében foglaltak értelmében a II. r. alperes bizonyítási indítványa nem kötötte a bíróságokat, a polgári peres eljárás során való ismételt kihallgatás helyett, a már rendelkezésre álló iratokban rögzített, és a jelen jogvita során is releváns kérdésekre adott válaszok a szabad bizonyítás elve szerint felhasználhatók voltak a tényállás megállapításához.

A Kúria a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapította azt is, hogy az eljáró bíróságok nem tévedtek akkor sem, amikor úgy találták, a II. r. alperes nem tudott olyan egyéb jogcímet sem igazolni, amely őt a keresettel kiadni kért lízingtárgy birtokban tartására feljogosította volna a gépjármű nyilvántartás és a törzskönyv adataival igazolt tulajdonos felperessel szemben.

A Kúria mindezekre tekintettel a felülvizsgálati kérelemben megjelölt eljárási szabályok megsértése nélkül meghozott, az anyagi jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján.

A II. r. alperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre. A Pp. 270. § (1) bekezdése és 78. § (1) bekezdése szerint, ezért köteles a felperes jogi képviselőjének közreműködése miatt, a felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére. Ennek általános forgalmi adóval növelt, és a kifejtett tevékenységgel arányos összegét a Pp. 79. § (1) bekezdése alapján határozta meg a Kúria, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3), valamint (5) bekezdéseinek és a 4/A. § (1) bekezdésének alkalmazásával.

Budapest, 2016. január 12.

Dr. Vezekényi Ursula s.k. a tanács elnöke, Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes s.k. előadó bíró, Dr. Osztovits András s.k. bíró

A kiadmány hitelélül: